

Grundlag for

**Roskilde kommunes
specialklasser og tilhørende
fritidstilbud for børn
med generelle
indlæringsvanskeligheder**

Udarbejdet i samarbejde mellem Tjørnegårdskolen og PPR

Formål med specialklasserne

De overordnede formål med specialklasserne er:

- at have et kompetent kommunalt skoletilbud for de elever med generelle indlæringsvanskeligheder, der grundet deres særlige undervisningsbehov ikke kan imødekommes i almene folkeskoleklasser
- at tilbyde elever med generelle indlæringsvanskeligheder specialundervisning på en almen folkeskole

Roskilde kommunes specialklasser er en del af Tjørnegårdskolen. Skolen har i alt tre spor, hvoraf det ene spor fra 0.-10 klasse er specialklasserækken. Specialklasserne placeres, ud fra en konkret vurdering af den samlede elevgruppes muligheder og behov, i tilknytning til almenklasser på samme trin (indskoling, mellemtrin, udskoling).

I et tæt samarbejde mellem hjem, skole og fritidstilbud fokuseres på, at hver enkelt elev i specialklasserne opnår så optimal faglig, personlig og social udvikling, som muligt. Specialklassernes flerfaglige og udviklingsorienterede tilgang sigter, i samarbejdet med forældre og elever, mod at gøre den enkelte elev så fagligt dygtig, selvstændig og selvhjulpen som muligt.

Specialklasserne er en central specialpædagogisk foranstaltning. Ledelsesmæssigt hører specialklasserne under Tjørnegårdskolens ledelse.

BasisSFO og basisklub

Specialklasseelever i 0-3. klasse kan efter ønske fra deres forældre visiteres til basisSFO. BasisSFOen ligger på skolen i tilknytning til skolens øvrige SFO. I basisSFOen er der mulighed for morgenpasning.

Fra 4. klasstrin kan specialklasseeleverne efter ønske fra deres forældre, visiteres til basisklub. Basisklubben ligger i gåafstand fra skolen og i tilknytning til en almenklub. Eleverne følges til klub indtil skole, klub og hjem sammen vurderer, at den enkelte elev selvstændigt kan gå turen. Der er ikke mulighed for morgenpasning i basisklubben.

Der samarbejdes tæt mellem specialklasser og basisSFO/klub. Pædagoger fra henholdsvis basisSFO og basisklub er tilknyttet specialklasserne i undervisningen, og de er en del af teamet omkring den specialklasse, de er tilknyttet. Det tilstræbes, at skole og fritid opleves som et samlet tilbud for elev og forældre.

Basis-SFO og basis-klub er først og fremmest et fritidstilbud men også et specialpædagogisk tilbud, hvor både barnets personlige og sociale udvikling vægtes højt.

Basisklubben hører ledelsesmæssigt under klub Midts områdeleder.

Lovgrundlag

- Folkeskoleloven.
- Bekendtgørelsen om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
BEK nr 702 af 23/06/2014
- Vejledning om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
VEJ nr 11056 af 24/11/2015

Undervisningen i specialklasserne vægter elevernes særlige undervisningsmæssige behov højt, og den bygger på det samme grundlag som er gældende for alle folkeskoleelever dvs. Folkeskoleloven, og Fælles Mål.

Elevgruppen

Målgruppen for specialklasserne er elever med indgribende generelle indlæringsvanskeligheder, hvilket afspejler sig i et generelt lavt funktionsniveau. Specialklasseeleverne har, grundet deres læringsmæssige udfordringer, særlige undervisningsmæssige behov, som ikke kan imødekommes inden for rammerne af folkeskolens almenundervisning. De har behov for, at deres faglige, personlige, sociale og følelsesmæssige udvikling understøttes ved hjælp af specialpædagogiske indsatser og tiltag.

Specialklasseleverne har behov for et læringsmiljø, der:

- har fokus på videreudvikling af den enkelte elevs faglige, sociale og personlige kompetencer
- foregår i en lille elevgruppe med gennemgående lærere/pædagoger
- tager *udgangspunkt* i det, eleven allerede kan, samt i det eleven er på vej til at kunne
- har tydelige og opnåelige mål
- løbende bliver evalueret, og at opnåede mål er tydelige for både elev og forældre
- opleves meningsbærende og konkret
- opleves interessant, vigtig, relevant
- har et praktisk og kropsligt/sansemæssigt udgangspunkt
- har høj grad af struktur, forudsigelighed og tydelige rammer
- foregår i forskellige sociale samspil, og at den enkelte elev både støttes og udfordres i forskellige fællesskaber
- ved behov indeholder særligt tilrettelagte tiltag/indsatser, som imødekommer individuelle behov f.eks. i forhold til følelsesmæssig og/eller kropslig regulering eller indlæring af nye og hensigtsmæssige handlemuligheder i for den enkelte elev svære sociale situationer
- foregår i tæt kontakt til anerkendende og relationskompetente lærere/pædagoger

Overordnede mål for undervisningen

Målet for den enkelte elev vil altid være:

- at styrke elevens faglige, personlige og sociale udvikling
- at øge elevens selvværd
- at videreudvikle elevens ressourcer for at give eleven nye handlemuligheder
- at styrke elevens ansvarsfølelse overfor sig selv og andre
- at udvikle elevens evne til at være selvhjulpen og opøve livsduelighed

Undervisningen

Undervisningen i specialklasserne har et praktisk, konkret og emneorienteret udgangspunkt, og den bygger på en helhedsorienteret tilgang.

Undervisningen imødekommer elevernes undervisningsmæssige behov og forudsætninger og rummer passende udfordringer for den enkelte elev. Undervisningen vil altid både være tilpasset i forhold til den enkelte classes elevsammensætning og den enkelte elevs faglige niveau og forudsætninger for læring.

Undervisningen tilrettelægges ud fra Fælles Mål for de klassetrin, elevernes niveau svarer til i de forskellige fag. Mål for undervisningen kan hentes i Fælles Mål for tilsvarende fag fra lavere årgange, hvor målene svarer til elevernes niveau og læringsmæssige forudsætninger. F.eks. kan der i geografi, biologi og fysik/kemi hentes mål fra natur/teknologi.

Da eleverne arbejder med individuelle mål, som ikke nødvendigvis har afsæt i samme klassetrins Fælles Mål er undervisningsdifferentiering en forudsætning for undervisningen i specialklasserne.

Specialklasserne undervises i det timetal, der lovmæssigt svarer til årgangen. Der undervises som udgangspunkt i de fag, der er på årgangen.

Undervisningen i fagene dansk og matematik prioriteres højt, og organiseringen af disse fag er fastlagt på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den samlede classes undervisningsmæssige behov. Dvs. at det vil være forskelligt for specialklasserne, om dansk- og matematikundervisningen f.eks. er skemalagt eller om fagene behandles i klassens emneundervisning.

Specialklassernes øvrige undervisning organiseres i et omfang, der er relevant for den enkelte klasse, som emneorienteret undervisning, hvor mål og opmærksomhedskriterier fra årgangens fag behandles under relevante og meningsbærende emner.

Teamet omkring klassen formidler til forældrene via Min Uddannelse, hvilke fag og hvilke mål, der indgår i den specifikke emneundervisning.

Evaluering og revisitation

I oktober/november måned udarbejder teamet omkring specialklassen en pædagogisk kompetencebeskrivelse for den enkelte elev, med følgende indhold:

- Beskrivelse af undervisningens organisering og pædagogiske praksis/tilgang (herunder evt. beskrivelse af skole/hjem-samarbejdet).
- Ressourceorienteret status af elevens personlige og sociale kompetencer og potentialer samt faglige niveau (alle de fag eleven undervises i)
- Anerkendende beskrivelse af elevens undervisningsmæssige behov (hvilke tilgange/tiltag/indsatser medfører læring, udvikling og trivsel?)
- Baggrund for placering i det særlige tilbud, herunder diagnoser mm.
- Overblik/beskrivelse af mål og fokuspunkter for elevens fremtidige undervisning (samstemmes med elevens forældre).

Denne ligger til grund for et revisitationsmøde mellem skole (klasselærer(e) og ledelsesrepræsentant), basisgruppe og PPR (konsulent). Ud fra den pædagogiske kompetencebeskrivelse og personalets mundtlige redegørelse, vurderer skolens leder i samarbejde med PPR på revisitationsmødet, om eleven fortsat er velplaceret i specialklasse.

Efterfølgende afholdes skole/hjemsamtale, hvor anbefaling fra skole/PPR vedr. kommende skoleår drøftes med den enkelte elevs forældre. På mødet drøftes desuden skole og PPRs anbefaling vedr. elevens muligheder for at deltage i nationale tests samt (fra 7. klassetrin) elevens muligheder for at tage afgangsprøve på særlige vilkår eller anden evalueringsform. Ud fra en konkret og individuel vurdering af elevens udvikling og modenhed inddrages eleven i drøftelsen.

Mål for elevens undervisning fastsættes og evalueres løbende i Min Uddannelse.

I april/maj måned afholdes et statusmøde for hver klasse med deltagelse fra skole, basisgruppe og PPR, hvor elevernes udvikling for hele skoleåret evalueres og nye mål for det kommende års arbejde drøftes/fastsættes.

Lærer- og pædagogressourcer

I størstedelen af lektionerne i specialklasserne undervises af 1 lærer. Ud fra en konkret vurdering af specialklasserne og elevernes samlede undervisningsmæssige behov, tildeles et yderligere antal lærer/pædagogtimer til klasserne. Antallet af lektioner med to lærer/pædagog vil derfor variere i klasserne.

Den understøttende undervisning varetages fortrinsvis af pædagoger fra basisSFO/klub.

Lærerne i specialklasserne og pædagogerne i basisSFO/klub er fagligt særligt kvalificerede indenfor det specialpædagogiske felt, hvorfor de også er indstillet på:

- at deltage i et tæt samarbejde med forældrene
- at tage udgangspunkt i børnenes kompetencer, motivation og relationer
- at deltage i flerfagligt samarbejde

Det tilstræbes, at der til hvert specialklasseteam er tilknyttet lærere med dansk og matematik på linjefagsniveau. Det tilstræbes yderligere, at der til den samlede specialklasserække er tilknyttet lærere med linjefagsniveau i alle øvrige fag, således at lærerne har mulighed for at søge sparring i forhold til deres specialpædagogiske tilgang til de forskellige fag. En af skolens læsevejledere deltager 1 gang årligt i en læsekonference for hver specialklasse, hvor klassens læse- og skriveudvikling drøftes.

Visitation til specialklasse

De fleste elever i specialklasserne visiteres hertil inden skolestart, idet det ofte st er børn med massive indlæringsvanskeligheder, der tidligt i deres liv er kendt af PPR, og om hvem det vurderes, at de ikke vil kunne profitere af et skoletilbud i en almen klasse.

Når en elev fra almenklasse visiteres til specialklasse, skal distriktskolen fremsende en visitationssag med skolens beskrivelse af elevens kompetencer, potentialer og undervisningsmæssige behov samt en pædagogisk psykologisk vurdering til PPRs visitationsudvalg. Af visitationssagen skal det fremgå, hvilke tiltag og indsatser skolen har iværksat til fremme for elevens personlige, sociale og faglige udvikling, samt evaluering af disse. Visitationssagen sammenholdt med en PPR observation af eleven ligger til grund for visitationen.

Samarbejde mellem skole, fritidstilbud og hjem.

Et tæt samarbejde mellem skole, fritidstilbud og hjem prioriteres højt. Eksterne samarbejdsparter som f.eks. konsulent for specialklasserne, psykolog, tale/høre konsulent, fysioterapeutisk konsulent, sagsbehandler, UU vejleder tilbyder rådgivning og vejledning til ledelse, personale og forældre, og kan inddrages i samarbejdet efter gældende retningslinjer og behov.

Skolekørsel

Eleverne i specialklasserne kan ud fra gældende lovgivning og kommunale retningslinjer få bevilget skolekørsel med busselskabet Handicap Befordring. Afhentningstidspunkter mv. koordineres med skolens sekretær. Når eleven vurderes at være sikker i trafikken samarbejder skole og hjem om at lære eleven at blive selvtransporterende med offentlig transport. Som udgangspunkt skal eleverne i løbet af 7. specialklasse lære at tage offentlig transport til/fra skole og kan i denne forbindelse bevilges buskort. Når særlige forhold gør sig gældende (funktionsnedsættelse og/eller afstand) kan skolekørsel med HB bevilges for elever i 8.-10. specialklasse.

Specialklasserne er et centralt specialpædagogisk tilbud og evalueres derfor under chefpsykologens ansvar en gang årligt på et møde mellem skole og PPR.